

Početna Stranica > ... > Sudski Postupci > Građanski Predmeti > Rokovi Za Provedbu Postupaka > Romania

Rokovi za provedbu postupaka

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Rumunjska

1 Koje su vrste rokova važne za građanske postupke?

Sa stajališta postupka postupovni je rok u pravilu razdoblje u kojem se određene postupovne radnje moraju obaviti ili razdoblje u kojem je njihovo obavljanje zabranjeno. Relevantne odredbe utvrđene su u člancima od 180. do 186. Zakona br. 134/2010 o Zakoniku o parničnom postupku, ponovno objavljenom, kako je kasnije izmijenjen i dopunjen (stupio je na snagu 15. veljače 2013.).

Različite vrste rokova koji se primjenjuju u okviru parničnog postupka razvrstane su s obzirom na način na koji su rokovi utvrđeni, kao zakonski, sudski ili uobičajeni rokovi (neovisno o njihovoj prirodi). Zakonski rokovi oni su rokovi izričito predviđeni zakonom i u načelu su fiksni te ih sudac ili stranke ne mogu skratiti ili produljiti (na primjer petodnevni rok za dostavu poziva). Iznimno, zakonom je dopušteno produljivanje ili skraćivanje određenih zakonskih rokova. Sudski su rokovi oni koje utvrdi sud tijekom rješavanja predmeta, a odnose se na pojavljivanje stranaka, saslušanje svjedoka, upravljanje drugim dokazima, npr. dokumentima, izvješćima vještaka itd. Uobičajeni su rokovi oni koje mogu utvrditi stranke tijekom rješavanja sporova i ne zahtijevaju odobrenje suda.

Ovisno o vrsti, postupovni su rokovi prekluzivni i dilatorni. Prvi su rokovi u kojima se određena postupovna radnja mora obaviti (na primjer rokovi u kojima se mora uložiti žalba, žalba višem sudu itd.), a drugi rokovi u kojima je zakonom zabranjeno obavljanje bilo kakvih postupovnih radnji.

Drugi kriterij za razvrstavanje rokova povezan je s kaznom koja se primjenjuje u slučaju njihova nepoštovanja te rokovi mogu biti apsolutni i relativni. Apsolutni rokovi, ako ih se ne poštuje, u konačnici utječu na valjanost postupovnih radnji, dok nepoštovanje relativnih rokova, čak i ako ne dovodi nužno do nevaljanosti postupovnih radnji, može aktivirati primjenu stegovnih ili financijskih sankcija za stranke koje su krive za nepoštovanje rokova (rok za donošenje presude, rok za pripremu itd.).

Naposljetku, s obzirom na njihovo trajanje, rokovi mogu biti izraženi u satima, danima, tjednima, mjesecima i godinama, a takvo je razvrstavanje predviđeno i u članku 181. Zakonika o parničnom postupku. Osim toga, u određenim slučajevima zakonom nije posebno propisana određena vrsta roka (sat, dan itd.), već trenutak za obavljanje postupovne radnje (na primjer u slučaju prigovora na izvršenje, koji se može podnijeti do zadnje radnje izvršenja) ili su utvrđene odredbe u kojima se navodi da bi radnju trebalo obaviti „bez odgode“, „čim prije“ ili „žurno“.

2 Popis različitih dana koji su u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. predviđeni kao neradni dani

U skladu s rumunjskim pravom neradni su dani subote i nedjelje te sljedeći državni praznici: 1. i 2. siječnja (Nova godina), 6. siječnja (Sveta tri kralja), 7. siječnja (Sveti Ivan Krstitelj), 24. siječnja (Dan ujedinjenja rumunjskih kneževina), Uskrs – dva dana ovisno o kalendarskim datumima (uključen Veliki petak), 1. svibnja (Praznik rada), 1. lipnja (Dan djece), Duhovi – jedan dan ovisno o kalendarskim datumima, 15. kolovoza (Velika Gospa), 30. studenog (Sveti Andrija), 1. prosinca (Nacionalni dan), 25. i 26. prosinca (Božić).

3 Koja se opća pravila primjenjuju na vremenska ograničenja za različite građanske postupke?

Primjenjiva pravila o rokovima utvrđena su u člancima od 180. do 186. Zakonika o parničnom postupku.

4 Ako je akt ili formalnost potrebno provesti unutar danog razdoblja, kada treba započeti?

Tijek svakog roka omeđen je početkom i krajem.

Kad je riječ o početku, člankom 184. stavkom 1. Zakonika o parničnom postupku propisano je da rok počinje teći od datuma dostave postupovnih akata, osim ako je zakonom predviđeno drukčije.

Međutim, postoje slučajevi kad se dostava postupovnih akata utvrđena kao početak rokova može zamijeniti istovrijednim postupovnim aktima (slučajevi istovrijednosti). Stoga se dostava postupovnih akata kojom počinje teći rok u nekim slučajevima zamjenjuje drugim postupcima koji označavaju početak roka (na primjer prijedlog za dostavu postupovnih akata protustranci, podnošenje žalbe ili dostava naloga za izvršenje).

Odstupajući od općeg pravila, postoje i slučajevi kad rokovi počinju teći od drugih događaja osim dostave, odnosno od rješenja (istek roka zastare, dopuna presude), od prihvaćanja dokaza (za podnošenje zatraženih iznosa ili popisa svjedoka u roku od pet dana) ili od objave određenih dokumenata (za oglašavanje prodaje zgrade u roku od pet dana).

Kraj roka utvrđen je kao trenutak kad je ostvaren učinak roka, odnosno istek mogućnosti obavljanja postupka za koji je taj rok određen (za prekluzivne rokove) ili, s druge strane, određuje/označuje trenutak kada nastaje pravo na obavljanje određenih postupovnih radnji (za dilatorne rokove).

5 Može li na početno vrijeme utjecati ili ga izmijeniti način prijenosa ili dostava dokumenata (osobna dostava putem sudskog službenika ili dostava poštom)?

Između početka i kraja rokovi u načelu traju bez prekida, i to bez ikakve mogućnosti prekida ili obustave. Međutim, prepreka zbog okolnosti na koju stranka ne može utjecati, kako je navedeno u članku 186. Zakonika o parničnom postupku, razlog je za prekid postupovnih rokova. Postoje i druge posebne okolnosti za prekid (na primjer, prekid žalbenog roka – članak 469. Zakonika o parničnom postupku). Zakonom je predviđena i obustava postupovnog roka (kao u slučaju zastare – članak 418. Zakonika o parničnom postupku). Ako je rok prekinut na temelju članka 186. Zakonika o parničnom postupku, nakon što je prepreka prestala postojati počinje teći nepromjenjivi rok od 15 dana, neovisno o trajanju prekida. U slučaju obustave rok će nastaviti teći od trenutka prestanka obustave, a tom se vremenu dodaje i vrijeme koje je proteklo prije njegove obustave.

U skladu s člankom 183. Zakonika o parničnom postupku smatra se da je postupovni dokument dostavljen u zakonskom roku preporučenom poštom u poštanskom uredu ili kurirskom službom ili putem specijalizirane komunikacijske službe ili telefaksom ili elektroničkom poštom dostavljen u roku. Dokument koji je zainteresirana stranka u zakonskom roku dostavila vojnoj jedinici ili upravnom uredu mjesta gdje se ta stranka nalazi u pritvoru isto se tako smatra dostavljenim u roku. Potvrda poštanskog ureda te, prema potrebi, registracija ili potvrda hitne kurirske službe, specijalizirane komunikacijske službe, vojne jedinice ili upravnog ureda gdje se stranka nalazi u pritvoru da je dokument dostavljen, kao i navođenje datuma i vremena primitka telefaksa ili e-pošte, kako ih je zabilježilo sudsko računalo ili telefaks, smatra se dokazom datuma kad je ta zainteresirana stranka započela radnju.

6 Ako vrijeme počne teći uslijed nekog događaja, uzima li se dan kada se taj događaj dogodio u obzir pri izračunu vremenskog razdoblja?

U skladu s člankom 181. Zakonika o parničnom postupku rokovi izraženi u danima računaju se na temelju posebnog sustava, odnosno na temelju slobodnih dana, pri čemu se u obzir ne uzimaju dan kada rok počinje teći

(dies a quo) i dan kada rok završava (dies ad quem), a primjenjuju se pravila koja se odnose na početak roka, kako su navedena u odjeljku 4.

Rokovi izraženi u danima uvijek se računaju u punim danima, iako se akt može podnijeti samo tijekom radnog vremena sudskih službi. Međutim, taj se nedostatak može izbjeći slanjem postupovnog akta poštom, pri čemu poštanski službenik navodi datum i sredstvo stvarne dostave primatelju. Vidjeti i odgovor na pitanje 4.

7 Ako se vremensko ograničenje iskazuje u danima, odnosi li se navedeni broj dana na kalendarske ili radne dane?

Na primjer, ako osoba mora obaviti radnju ili joj je dostavljen akt u ponedjeljak, 4. travnja 2005., te je od nje zatraženo da odgovori u roku od 14 dana od dostave, znači li to da dotična osoba mora odgovoriti prije:

- utorka, 19. travnja (kalendarski dani) ili
- petka, 22. travnja (radni dani)?

Točan je odgovor da navedeni broj dana uključuje kalendarske dane. Dotična osoba mora radnju stvarno obaviti do uključivo 19. travnja.

8 Kada se takvo razdoblje izražava u tjednima, mjesecima ili godinama?

U skladu s člankom 182. Zakonika o parničnom postupku rokovi izraženi u godinama, mjesecima ili tjednima istječu na dan u godini, mjesecu ili tjednu koji odgovara danu početka roka.

Ako rok koji je započeo 29., 30. ili 31. dana u mjesecu istječe u mjesecu u kojem nema takvog datuma, smatra se da je istekao na zadnji dan tog mjeseca.

Rok koji istječe na državni praznik ili kad je dostava obustavljena produljit će se do kraja prvog sljedećeg radnog dana.

9 Kada rok ističe ako je izražen u tjednima, mjesecima ili godinama?

Rok izražen u tjednima, mjesecima ili godinama istječe na odgovarajući dan zadnjeg tjedna ili mjeseca ili na odgovarajući dan u zadnjoj godini. Ako zadnji mjesec nema dan koji odgovara danu kad je rok počeo teći, rok istječe na zadnji dan tog mjeseca. Ako je zadnji dan roka neradni dan, rok se produljuje do prvog sljedećeg radnog dana.

10 Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan, produljuje li se do prvog sljedećeg radnog dana?

Da, ako je zadnji dan roka neradni dan, rok se produljuje do prvog sljedećeg radnog dana.

11 Produljuju li se rokovi u određenim okolnostima? Pod kojim je uvjetima moguće iskoristiti takvo produljenje?

U skladu s člankom 184. Zakonika o parničnom postupku postupovni se rok prekida i novi rok počinje teći od datuma nove dostave u sljedećim slučajevima:

- ako bilo koja od stranaka umre: u tom se slučaju novo pismo dostavlja nasljedniku na posljednje boravište preminule stranke, bez navođenja imena i položaja svakog nasljednika
- ako zastupnik bilo koje stranke umre: u tom se slučaju novo pismo dostavlja dotičnoj stranci.

Postupovni rok ne počinje teći, a ako je počeo teći prije toga, prekida se s obzirom na stranku koja nema sposobnost djelovati ili ima ograničenu sposobnost djelovanja sve dok se ne imenuje osoba koja, prema potrebi, zastupa stranku ili joj pomaže.

12 Koje je vremensko ograničenje za žalbe?

Da, utvrđeni su posebni rokovi za različita područja prava. Opći rok za žalbu i žalbu višem sudu iz Zakonika o parničnom postupku iznosi 30 dana. U određenim stvarima (posebni postupci), na primjer u slučaju privremenog naloga, žalbeni je rok pet dana, što je kraće od roka za podnošenje žalbe u skladu s općim pravom.

13 Mogu li sudovi promijeniti vremenska ograničenja, posebice ona za dolazak na sud, ili pak utvrditi određeni datum za to?

Da, u određenim iznimnim slučajevima zakonom je dopušteno da sudac skрати rok (na primjer, u skladu s člankom 159. Zakonika o parničnom postupku kad je riječ o roku za dostavu poziva pet dana prije datuma rasprave).

14 Gubi li stranka, koja boravi u mjestu u kojem bi joj se odobrilo produljenje roka, tu prednost ako ju se o radnji koju može poduzeti obavijesti u mjestu u kojem osobe sa stalnim boravištem ne mogu iskoristiti tu pogodnost?

U skladu s člankom 1088. Zakonika o parničnom postupku u međunarodnim građanskim postupcima sud primjenjuje rumunjsko postupovno pravo, osim ako postoje izričite protivne odredbe. Vidjeti i odgovor na pitanja 5., 11. i 16.

15 Koje su posljedice nepridržavanja rokova?

Kako je prethodno navedeno, nepoštovanje apsolutnog roka u konačnici utječe na valjanost postupka, dok nepoštovanje relativnih rokova, čak i ako ne dovodi nužno do nevaljanosti postupovnih radnji, može aktivirati primjenu stegovnih ili financijskih sankcija za stranke koje su krive za nepoštovanje rokova (rok za donošenje presude, rok za pripremu itd.).

Posljedica nepoštovanja postupovnih rokova vjerojatno će biti primjena sljedećih sankcija:

- ništavost postupovne radnje
- uskraćivanje roka predviđenog za obavljanje postupovne radnje
- istek valjanosti prijedloga upućenog sudu
- ograničenje prava na prisilno izvršenje
- financijske sankcije
- stegovne sankcije
- obveza ponovnog obavljanja ili izmjene radnje bez ikakvih pravnih formalnosti
- obveza dodjele naknade štete oštećenoj stranci zbog povrede postupovnih formalnosti.

Člankom 185. Zakonika o parničnom postupku propisano je da, kad se postupovno pravo mora ostvariti u određenom roku, nepoštovanje te obveze aktivira uskraćivanje tog prava, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Procesna radnja obavljena nakon isteka roka ništavna je. Ako je zakonom predviđen prekid postupovne radnje u određenom roku, radnja obavljena prije isteka roka može se poništiti na prijedlog zainteresirane stranke.

16 Ako rok istekne, koji su pravni lijekovi dostupni osobama koje su propustile rokove, odnosno strankama koje su odsutne?

U skladu s člankom 186. Zakonika o parničnom postupku stranci koja je propustila postupovni rok odobrava se novi rok samo ako dokaže da je kašnjenje bilo opravdano. Dotična stranka mora tu postupovnu radnju obaviti u roku od najviše 15 dana od datuma prestanka prekida te istodobno podnosi prijedlog za odobrenje novog roka. Ako traži primjenu pravnog sredstva, rok je isti kao rok predviđen za podnošenje žalbe. O prijedlogu za odobrenje novog roka odlučuje nadležni sud koji odlučuje o prijedlogu koji se odnosi na pravo koje nije ostvareno u roku. Ako je stranka proglašena krivom, nisu joj dostupna nikakva postupovna pravna sredstva.

■ Posljednji put ažurirano: 22/07/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.